

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 294. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm8764/facsimile.pdf (tilgået 16. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

uforglemmelige Dage. Men det, synes mig, var ikke saa underligt; thi Prejsen har jo i det større, ligesom Sardinien i det mindre, klog Benyttelse af gunstige Omstændigheder sin hele Vigtighed at takke; saa naar det altid skulde gaaet saa snorret til, vilde Prejsen selv jo endnu været et lille Hertugdøm under polsk Højhed, og Brandenburg et simpelt Markgrevskab i det hellige romerske Rige. Vi vil derfor lade det staa ved sit Værd, om ikke den ene Konge af Prejsen kunde lige saa godt være bekendt at afrunde sig lidt paa Englands, som den anden paa Østerriigs eller Polens Bekostning, og kun lægge Mærke til, at en saadan sammenplukket Magt, ligesom et Skib bygt af Vrag, opløses let i Storm; saa det var ikke saa svært, som man syntes, at det prejsiske Monarki faldt paa én Dag: den store Tygebrahes-Dag ved Jena og Auerstädt, som er, hvad Talen i Aften maa dreje sig om.

Efter Slaget ved Austerlitz og Freden i Presburg, naabede der sig for et Øjeblik meget fredelige Udsigter; thi William Pitt, der ved Krigens Udbrud mellem England og Napoleon igjen var kommen til at staa for Styret, og havde været Sjælen i det ny Forbund mellem Østerrig og Rusland, han døde nu, som det synes af Græmmelse over det ulykkelige Udfald, i Januar 1806; og i det ny Ministerium fik hans gamle Modstander, Frankrigs og Napoleons veltalende Forsvarer i Parlamentet, Charles Fox, det udenlandske Departement, og nærmede sig strax Napoleon ved at melde ham et Anslag paa hans Liv, som man vilde haft ham til at betale. Slikt skulde man vel ikke tænke var nogen Sjældenhed i en Tid, da alle Skoler gjenlød af Lovtaler over Romeren Fabricius og hans Brev til Pyrrhus; men den engelske Regering havde dog gjort sig meget mistænkt for at have i Hemmelighed sat en Pris paa Napoleons Hoved; thi var end Helvedsmaskinen (24de December 1800) dem uvedkommende, saa havde de dog en Finger i Spillet med Georges Cadoudal (Februar

1804), landsat med mange Penge af den engelske Sø-kaptajn Wright.

Foxes Anmeldelse blev da ogsaa Indledning til en ordentlig Freds-Underhandling; men om end ikke Fox allerede var død i September, havde den næppe fart til noget, især da Napoleon absolut vilde have Sicilien, for at hans Broder med rette kunde bære den gamle Titel: Konge af begge Sicilier. — (Neapel og Holland.)

For Hannover maatte Preussen ikke blot afstaa Anspach og Bayreuth, men ogsaa Hertugdømmet Cleve og Berg, som Murat, og Neufchatel, som Berthier fik. — Tabet var vist, og Vindingen syntes Berliner-Hoffet meget tvivlsom, især da Hannover ikke for Alvor kunde besiddes, uden at bryde med England og være lønket til Frankrig. I Ministeriet var ogsaa to modsatte Partier: Haugwitz fransk og Hardenberg engelsk, og Stemningen i Nordtyskland begyndte at blive meget hadsk mod Napoleon, ikke fordi han var et Barn af Revolutionen, som man godt kunde lide, men fordi han var et uartig Barn, der talte ilde om sin Moder, og indferste, blot med mere Klogskab, baade Katolicisme og Enevoldsregering paa ny. — (Prinsen af Enghien og Boghandler Palm fra Nürnberg.)

Dronning Louise og Kongens Broder, Prins Ludvig, stod selv i Spidsen for Krigspartiet, og alle de unge Officerer mente, det var ingen Sag at slaa Franskmændene, ligesom den store Friedrich slog dem ved Rosbach. — Hvad der endelig gjorde Udslaget, var Napoleons Forberedelse til sin Kejsers-Kroning i Tyskland eller Stiftelsen af Rhin-Forbundet.

(Opøsning af Tusendaars-Riget alt 1803. — Kongerne af Bayern og Württemberg.)

Napoleon foreslog selv Kongen af Prejsen at oprette et lignende [Forbund] i Nordtyskland og opkaste sig som dets Beskytter til Kejsers, og man bed paa Krogen; men da Napoleon var færdig med sit Forbund, og Kejsers Frans

